

Päähaku, kotimaisten kielten ja kirjallisuuksien kandiohjelma: suomen kieli ja kulttuuri (kansainvälisille opiskelijoille)

Valintakoe 23.5.2019 klo 9.00–13.00

Kirjoita henkilö- ja yhteystietosi tekstaamalla.

Kirjoita nimesi latinalaisilla kirjaimilla (abcd...), älä esimerkiksi kyrillisillä kirjaimilla (абвгд...).

Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, kirjoita sen asemesta syntymäaikasi.

Kirjoita henkilötiedot kaikille sivuille.

Sukunimi	
Kaikki etunimet	
Henkilötunnus	
Sähköpostiosoite	
Puhelinnumero	

Tarkista sivunumeroiden avulla, että olet saanut kaikki sivut.

Kirjoita alla olevaan laatikkoon nimikirjoituksesi merkinä siitä, että olet tarkistanut edellä mainitut asiat.

Nimikirjoitus	
---------------	--

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamasi vastaukset arvostellaan, jätä alla oleva laatikko tyhjäksi.

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamiasi vastauksia ei arvostella, kirjoita alla olevaan laatikkoon teksti "*Haluan, että vastauksiani ei arvostella*". Tässä tapauksessa saat vastauksistasi nolla pistettä.

Arvostelusta luopuminen	
-------------------------	--

Lue huolellisesti kaikki ohjeet läpi

- Tarkista, että saamassasi koenipussa on kansilehden ja ohjesivujen (sivut 1–2) lisäksi:
 - kysymys- ja vastausosio (sivut 3–13)
 - aineisto-osio (sivu 14)
 - yksi ruutupaperiarkki omia muistiinpanoja varten (konseptipaperi)
- Vastaa kysymyksiin ytimekkäästi. Ole huolellinen, että vastaat kuhunkin tehtävään oikean aineiston perusteella.
- Kirjoita vastauksesi suomeksi. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.
- Kirjoita kukin vastaus sille varattuun tilaan. Arvostelija ei huomioi merkintöjä, jotka ovat vastaukselle varatun tilan ulkopuolella.
- Kirjoita vastauksesi lyijykynällä ja selvällä käsialalla. Arvostelija tulkitsee tulinnanvaraiset merkinnät vähiten pisteitä tuottavan vaihtoehdon mukaisesti.
- Voit luonnostella vastauksiasi ruutupaperille. Ruutupaperille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa. Olet saanut yhden arkin ruutupaperia. Voit tarvittaessa pyytää lisää ruutupaperia valvojalta.
- Pidä koemateriaalisi niin, että lähelläsi istuvat hakijat eivät pysty katsomaan vastauksiasi ja merkintöjäsi.

Pisteyttäminen

Valintakoe pisteytetään asteikolla 0–100. Näet osakohtaiset pisteet tästä:

Osa	Voit saada	Sinut voidaan valita vain, jos saat
1	0–50 pistettä	vähintään 20 pistettä
2	0–50 pistettä	vähintään 20 pistettä
yhteensä	0–100 pistettä	vähintään 50 pistettä

Jos et saa vaadittavaa vähimmäispistemäärää kokeen yhdestä osasta, kokeen toisen osan vastaukset voidaan jättää arvostelematta.

Kun aiot palauttaa koepaperit

Muista kirjoittaa koepaperinipun kansilehdelle allekirjoituksesi, sekä nimesi kaikille pyydetyille sivuille. Kun lähdet palauttamaan koepapereita, ota mukaasi kaikki tavarat istumapaikaltasi. Palauta kaikki saamasi paperit, myös suttupaperit, vaikkeet olisikaan tehnyt joitakin tehtäviä tai mitään tehtäviä. Todista henkilöllisyytesi, kun palautat paperit. Kokeen valvoja merkitsee kokeeseen osallistumisen ja koepapereiden palautuksen osallistujalistaan. Tarvittaessa saat kokeen valvojalta erillisen todistuksen valintakokeeseen osallistumisesta.

Tehtävä 1.4

Vastaa alla oleviin kysymyksiin Riitta Korhosen artikkelin (Passiivin tekijää jäljittämässä) perusteella. (0–4 pistettä)

1. Pohdi suomen passiivin taustalla olevan tekijän monikollisuutta vs. yksiköllisyyttä. Miten tätä voidaan testata? (0–2 pistettä)

2. Mikä on ns. kaksoispassiivi? Anna myös esimerkki kaksoispassiivista (0–2 pistettä)

Tehtävä 1.5

Ympyröi seuraavista lauseista verbin passiivimuodot. (0–3 pistettä)

1.
 - a) Vihdoin Olympia-laduilta saatiin Suomeen mitali – Pärämäkoski hiihti hopealle!
 - b) Hiihtomaajoukkueen harjoituksissa valiteltiin huonoja olosuhteita.
2.
 - a) Pienituloisen voi hakea tukea asumismenojen helpottamiseksi, tukea haetaan sosiaalivirastosta.
 - b) Asumistuki maksetaan hakijan tilille kuun ensimmäisenä arkipäivänä.
3.
 - a) Kansalaisen yksityisyydensuojaa koskeva laki on hyväksytty EU-parlamentissa.
 - b) Lain läpimenoista ei vielä viime syksynä ollut varmuutta, koska kansallisissa parlamenteissa asiasta ei ollut päästy yksimielisyyteen.

Tehtävä 1.6

Vertaa edellisen tehtävän (1.5) a- ja b-vaihtoehtoja niissä olevien passiivimuotojen kannalta. Pohdi Korhosen artikkelin avulla, minkälainen tekijä passiivin taustalle hahmottuu. Ovatko tekijät samoja a- ja b-kohdissa? (0–6 pistettä)

1. a) ja b):

2. a) ja b):

3. a) ja b):

OSA 2: (0–50 p.)

Osan 2 tehtävät mittaavat sanaston ja rakenteiden hallintaa sekä tekstin ymmärtämistä. Tehtäviin 2.6 ja 2.7 liittyvä teksti on osan 2 jäljessä, sivulla 14.

Tehtävä 2.1

Kirjoita sulkeissa olevat sanat oikeassa muodossa. Voit saada 0-1 pistettä kustakin sanasta. (0–11 pistettä)

Kongosta etnisiä vainoja pakenemaan joutunut Sam saapui _____ (*Suomi*) monien vaiheiden jälkeen. Sam puhuu kinyaruandaa, swahilia, englantia ja ranskaa, mutta suomi tuntuu _____ (*monimutkainen*). ”Minä en ole idiootti, mutta suomen puhuminen vain on _____ (*vaikea*)”, Sam sanoo. Samin Suomessa syntyneille lapsille suomi on jo _____ (*vahva*) kieli kuin vanhempien kanssa käytettävät kielet swahili ja englanti. Sam pyytää yleensä apua _____ (*tytär*), jos hän ei tiedä suomeksi _____ (*jokin sana*). Koulussa hyvin menestyvä tytär osaa lähes aina vastata Samin _____ (*kysymys, monikko*). Suomalaiseen yhteiskuntaan hyvin integroituneiden lasten koulunkäynti ja harrastukset sujuvat hienosti, joten Sam luottaa perheensä _____ (*tulevaisuus*) Suomessa. Sam ei kuitenkaan ole unohtanut _____ (*oma synnyinmaa*); Sam tekee ahkerasti töitä voidakseen lähettää rahaa sukulaisilleen Kongoon.

Tehtävä 2.2

Kirjoita edellisen tehtävän tekstistä poimitut kohdat toisella tavalla eli käytä sivulauseita. (0–5 pistettä)

1. Samin Suomessa syntyneille lapsille (0–1 pistettä)

2. vanhempien kanssa käytettävät kielet (0–1 pistettä)

3. Koulussa hyvin menestyvä tytär (0–1 pistettä)

4. Suomalaiseen yhteiskuntaan hyvin integroituneiden lasten (0–1 pistettä)

5. voidakseen (0–1 pistettä)

Tehtävä 2.3

Muuta lauseet negatiivisiksi. (0–5 pistettä)

1. Laukku oli raskas. (0–1 pistettä)

2. Petri aikoo tulla luokkakokoukseen. (0–1 pistettä)

3. Minä tapasin sinut kadulla. (0–1 pistettä)

4. Kuuntelitteko eilen konsertin? (0–1 pistettä)

5. Juna saapuikin raiteelle kolme. (0–1 pistettä)

Tehtävä 2.4

Muuta alleviivatut sanat monikkoon. (0–5 pistettä)

1. Moni asiakas haluaa ostaa kukan tai kirjan ystävänpäivänä. (0–1 pistettä)

2. Opettaja lähetti viestin uudelle kurssilaiselle. (0–1 pistettä)

3. Talvella pitää ajaa varovasti liukkaalla tiellä. (0–1 pistettä)

4. Tällä kupongilla saa alennusta tietokoneesta ja puhelimesta. (0–1 pistettä)

5. Sen opiskelijan asuntolassa on uima-allas. (0–1 pistettä)

Tehtävä 2.5

Seuraavat sanat ovat keksittyjä. Kirjoita kunkin sanan perusmuoto ajatellen, että sana olisi suomea. (0–5 pistettä)

1. kanasivat (0–1 pistettä)

2. sypähtelee (0–1 pistettä)

3. enäisyytensä (0–1 pistettä)

4. hampitsivat (0–1 pistettä)

5. leineessä (0–1 pistettä)

Tehtävä 2.6

Lue Tanja Aitamurron mielipideteksti (Aineisto-osiossa, s. 14) ja vastaa kysymyksiin tekstistä **omin sanoin**. Kirjoita kokonaisia lauseita. (0-13 pistettä)

1. Mikä tekee saamelaisista erityisen ryhmän Euroopassa? (0-2 pistettä)

2. Kirjoittajan mukaan suomalaiset tietävät vain vähän saamelaisista. Kerro 3 asiaa, joita suomalaiset eivät usein tiedä. (0-4,5 pistettä)

3. Mistä YK:n ihmisoikeuskomitea antoi huomautuksen Suomen korkeimmalle hallinto-oikeudelle (KHO)? (0-2 pistettä)

4. Mainitse kolme keinoa, joiden avulla suomalaisten tietämys saamelaisista voisi kirjoittajan mukaan lisääntyä. (0-4,5 pistettä)

Tehtävä 2.7

Aitamurron tekstissä on alleviivattuja sanoja. Ehdota toista ilmausta, joka sopisi merkityksensä puolesta kontekstiin. (0-6 pistettä)

1. aika ajoin (0–1 pistettä)

2. hätkähdyttää (0–1 pistettä)

3. poikkeuksetta (0–1 pistettä)

4. ei ole kyennyt (0–1 pistettä)

5. hiljattain (0–1 pistettä)

6. on kohennettava (0–1 pistettä)

Aineisto-osio

Tehtävä 2.6 ja tehtävä 2.7. liittyvät seuraavaan tekstiin.

Suomalaiset tietävät liian vähän saamelaisista

Tekijänoikeudellisista syistä tekstiä ei ole julkaistu tässä.

Lähde: <https://www.hs.fi/mielipide/art-2000005989337.html> (31.5.2019)

Valintakokeen ennakkomateriaalit 2019:

- Joenpolvi, Martti: Cumulus (Kokoelmassa Martti Joenpolvi: Valitut novellit. s. 201-206, Gummerus, 2006)
Materiaali saatavilla [verkossa](#) (lataa lukunäyte Martti Joenpolvi: Cumulus).
- Honko, Mari & Mustonen, Sanna: Kielistä kielitaitoon. Teoksessa Honko, Mari & Mustonen, Sanna (toim.) *Tunne kieli. Matka maailman kieliin ja kielitietoisuuteen*. s. 19-31. Finn Lectura, 2018.
Materiaali saatavilla [verkossa](#) (lataa näytesivut → s. 19-31).
- Korhonen, Riitta: Passiivin tekijää jäljittämässä: pihalla haukutaan, hapot hajotetaan (Kielikello 3/2018)
Materiaali saatavilla [verkossa](#).

Suomen kielen ja kulttuurin (kansainvälisille opiskelijoille) valintakokeen 2019 mallivastaukset/arviointiperusteet

OSA 1: (0–50 p.)

Tehtävä 1.1 Kirjoitelma.

Analysoi ja tulkitse Martti Joenpolven novellia Cumulus. Kenen näkökulmasta tarina kerrotaan ja mikä on hänen suhteensa muihin novellin henkilöihin? Miten luonnon kuvaus liittyy tarinaan? Mikä on mielestäsi novellin teema? (0-25 pistettä; arvostelussa otetaan huomioon sekä kieli että sisältö)

Kirjoitelman arvioinnissa otetaan huomioon seuraava:

- 1) Miten hyvin kokelas kirjoittaa annetusta aiheesta?
- 2) Miten hyvin kokelas pystyy ilmaisemaan omat kantansa ja perustelemaan ne?
- 3) Miten hyvin kokelas pystyy rakentamaan koherentin, loogisesti etenevän tekstin?
- 4) Miten hyvin kokelas pystyy tuottamaan tekstin, jonka kielioppi ja sanasto ovat tekstilajiin sopivia?
- 5) Miten hyvin kokelas pystyy analysoimaan lukemaansa kaunokirjallisuutta?
- 6) Miten hyvin tehtävänanto täyttyy muuten (otsikko, pituus, sanamäärän merkitseminen)?

Tehtävä 1.2

Minkälaisia kriteerejä yksilön määrittämiseksi kaksi- tai monikieliseksi on käytetty? Mitä ongelmia näihin määrittelyihin liittyy? Vastaa kysymyksiin ja perustele vastauksesi valintakoetta varten lukemasi Hongon ja Mustosen artikkelin pohjalta. (0–6 pistettä)

Määrittämiseen käytetyt kriteerit:

- 1) hallintakriteeri
- 2) syntyperäkriteeri
- 3) käyttämiskriteeri

Kriteereihin liittyviä ongelmia:

- 1) Kukaan ei hallitse kieltään "täydellisesti" vaan myös äidinkieltä opitaan läpi elämän. Kaikilla on omanlaisensa kielivaranto.
- 2) Nykyisessä monimediaisessa ja globaalin liikkuvuuden maailmassa kieliä opitaan usein monissa eri ympäristöissä sen sijaan, että on yksi kieli, jota perheessä ja ympäristössä on alusta asti käytetty.
- 3) Jokainen yksilö on monikielinen ja kielivarannon kehittyminen ja muokkautuminen on elinikäinen prosessi.

Tehtävä 1.3

Määrittele Hongon ja Mustosen artikkelin perusteella alla olevat termit. Pohdi viimeisen termin (äidinkieli) osalta myös määrittelyyn liittyvää ongelmallisuutta. (0–6 pistettä)

1. makrokieli (0–1 pistettä)

Kieli, jonka piiriin kuuluu joukko levikiltään, puhujamäärältään ja ominaispiirteiltään toisistaan poikkeavia kielimuotoja. Esim. kiina ja arabia.

2. lingua franca (0–1 pistettä)

Kieli, jota käytetään laajalti yhteisen kommunikaation välineenä, myös muut kuin ensikieliset puhujat. Esim. englanti.

3. äidinkieli (0–4 pistettä)

Äidinkieltä on määritelty esimerkiksi sen mukaan, onko kieli läheisimmäksi koettu, taidollisesti vahvin, laajalti käytetyin tai varhaislapsuudessa ensimmäisenä omaksuttu kieli.

Määrittelyn kannalta ongelmallista:

- Edellä mainitut kriteerit eivät yksilön kielirepertoarissa välttämättä kohdistu samaan kieleen, (ensimmäisenä omaksuttu kieli voi esim. olla eri kuin taidollisesti vahvin kieli).
- Suomessa voi rekisteröidä virallisesti äidinkielekseen vain yhden kielen. Kuitenkin edellä mainitut kriteerit täyttäviä kieliä voi yksilöllä olla useampia, (esim. kaksi varhaislapsuudessa simultaanisti omaksuttua kieltä erikielisiltä vanhemmilta).
- Läheisimmäksi koettu, taidollisesti vahvin tai laajalti käytetyin kieli voi muuttua elämän aikana yksilön elämäntilanteen mukaan.

Tehtävä 1.4

Vastaa alla oleviin kysymyksiin Riitta Korhosen artikkelin (Passiivin tekijää jäljittämässä) perusteella. (0–4 pistettä)

1. Pohdi suomen passiivin taustalla olevan tekijän monikollisuutta vs. yksiköllisyyttä. Miten tätä voidaan testata? (0–2 pistettä)

Suomessa passiivin taustalle hahmottuu useimmiten monikollinen tekijä.

Tekijää voi tulkita tekstissä olevien vihjeiden tai maailmantiedon perusteella.

Jos passiivilauseessa on tekijää luonnehtiva adjektiivi, se on monikossa, esim. Suomessa ollaan tyytymättömiä kaikkeen.

2. Mikä on ns. kaksoispassiivi? Anna myös esimerkki kaksoispassiivista (0–2 pistettä)

Kaksoispassiivi on puhekielinen muoto, jossa passiivimuoto esiintyy samassa rakenteessa kaksi kertaa. Esim. Asiaa ei oltu hoidettu (vs. Asiaa ei ollut hoidettu)

Tehtävä 1.5

Ympyröi seuraavista lauseista verbin passiivimuodot. (0–3 pistettä)

1.
 - a) Vihdoin Olympia-laduilla **saatiin** Suomeen mitali – Pärämäkoski hiihti hopealle!
 - b) Hiihtomaajoukkueen harjoituksissa **valiteltiin** huonoja olosuhteita.
2.
 - a) Pienituloinen voi hakea tukea asumismenojen helpottamiseksi, tukea **haetaan** sosiaalivirastosta.
 - b) Asumistuki **maksetaan** hakijan tilille kuun ensimmäisenä arkipäivänä.
3.
 - a) Kansalaisen yksityisyydensuojaa koskeva laki **on hyväksytty** EU-parlamentissa.
 - b) Lain läpimenosta ei vielä viime syksynä ollut varmuutta, koska kansallisissa parlamenteissa asiasta **ei ollut päästy** yksimielisyyteen.

Tehtävä 1.6

Vertaa edellisen tehtävän (1.5) a- ja b-vaihtoehtoja niissä olevien passiivimuotojen kannalta. Pohdi Korhosen artikkelin avulla, minkälainen tekijä passiivin taustalle hahmottuu, ovatko tekijät samoja a- ja b-kohdissa? Perustelee vastauksesi. (0–6 pistettä)

1. a) ja b):

Taustalle hahmottuva tekijä

a):ssa on Pärämäkoski. Virkkeen ensimmäinen osa kontekstualisoi tekijäksi jonkun Suomen olympiajoukkueen hiihtäjän, ajatusviivan jälkeinen osa tarkentaa tekijäksi Pärämäkosken.

b):ssä on hiihtomaajoukkue tai osa sen jäsenistä.

2. a) ja b):

Taustalle hahmottuva tekijä

a):ssa on pienituloisen asumistuen hakija. Lauseen ensimmäinen osa kertoo, kuka tukea voi hakea (pienituloisen). Toisessa osassa hakijaan ei enää viitata vaan puhutaan hakemisesta toimintana yleistävällä passiivilla.

b):ssä on tukea maksava viranomainen. Maksaja ei käy lauseesta suoraan ilmi, mutta maailmantiedon perusteella on pääteltävissä, että sosiaalista tukea kansalaiselle maksaa viranomainen.

3. a) ja b):

Taustalle hahmottuva tekijä

a):ssa on EU-parlamentin päätöksentekijät. EU-parlamentti hyväksynnän paikkana rajaa päätöksen taustalla olevan tekijä(jouko)n.

b):ssä on kansallisten parlamenttien päätöstentekijät.

OSA 2: (0–50 p.)

Tehtävä 2.1

Kirjoita sulkeissa olevat sanat oikeassa muodossa. Voit saada 0-1 pistettä kustakin sanasta. (0–11 pistettä)

Kongosta etnisiä vainoja pakenemaan joutunut Sam saapui **_Suomeen_** (*Suomi*) monien vaiheiden jälkeen. Sam puhuu kinyaruandaa, swahilia, englantia ja ranskaa, mutta suomi tuntuu **_monimutkaiselta_** (*monimutkainen*). ”Minä en ole idiootti, mutta suomen puhuminen vain on **_vaikeaa_** (*vaikea*)”, Sam sanoo. Samin Suomessa syntyneille lapsille suomi on jo **_vahvempi_** (*vahva*) kieli kuin vanhempien kanssa käytettävät kielet swahili ja englanti. Sam pyytää yleensä apua **_tyttäreltään_** (*tytär*), jos hän ei tiedä suomeksi **_jotakin sanaa_** (*jokin sana*). Koulussa hyvin menestyvä tytär osaa lähes aina vastata Samin **_kysymyksiin_** (*kysymys, monikko*). Suomalaiseen yhteiskuntaan hyvin integroituneiden lasten koulunkäynti ja harrastukset sujuvat hienosti, joten Sam luottaa perheensä **_tulevaisuuteen_** (*tulevaisuus*) Suomessa. Sam ei kuitenkaan ole unohtanut **_omaa synnyinmaataan_** (*oma synnyinmaa*); Sam tekee ahkerasti töitä voidakseen lähettää rahaa sukulaisilleen Kongoon.

Tehtävä 2.2

Kirjoita edellisen tehtävän tekstistä poimitut kohdat toisella tavalla eli käytä sivulauseita. (0–5 pistettä)

1. **Samin Suomessa syntyneille lapsille**

Samin lapsille, jotka ovat syntyneet Suomessa

2. **vanhempien kanssa käytettävät kielet**

kielet, joita käytetään vanhempien kanssa

3. **Koulussa hyvin menestyvä tytär**

tytär, joka menestyy hyvin koulussa

4. **Suomalaiseen yhteiskuntaan hyvin integroituneiden lasten**

lasten, jotka ovat integroituneet suomalaiseen yhteiskuntaan hyvin

5. **voidakseen**

jotta hän voi

Tehtävä 2.3

Muuta lauseet negatiivisiksi. (0–5 pistettä)

1. **Laukku oli raskas. (0–1 pistettä)**

Laukku ei ollut raskas.

2. **Petri aikoo tulla luokkakokoukseen. (0–1 pistettä)**

Petri ei aio tulla luokkakokoukseen.

3. **Minä tapasin sinut kadulla. (0–1 pistettä)**

Minä en tavannut sinua kadulla.

4. **Kuuntelitko eilen konsertin? (0–1 pistettä)**

Ettekö kuunnelleet eilen konserttia?

5. **Juna saapuikin raiteelle kolme. (0–1 pistettä)**

Juna ei saapunutkaan raiteelle kolme.

Tehtävä 2.4

Muuta alleiviivatut sanat monikkoon. (0–5 pistettä)

1. **Moni asiakas haluaa ostaa kukan tai kirjan ystävänpäivänä. (0–1 pistettä)**

kukkia; kirjoja

2. **Opettaja lähetti viestin uudelle kurssilaiselle. (0–1 pistettä)**

uusille kurssilaisille

3. **Talvella pitää ajaa varovasti liukkaalla tiellä. (0–1 pistettä)**

liukkailla teillä

4. **Tällä kupongilla saa alennusta tietokoneesta ja puhelimesta. (0–1 pistettä)**

tietokoneista; puhelimesta

5. **Sen opiskelijan asuntolassa on uima-allas. (0–1 pistettä)**

Niiden opiskelijoiden

Tehtävä 2.5

Seuraavat sanat ovat keksittyjä. Kirjoita kunkin sanan perusmuoto ajatellen, että sana olisi suomea. (0–5 pistettä)

1. kanasivat (0–1 pistettä)

kanata

2. sypähtelee (0–1 pistettä)

sypähdellä

3. enäisyytensä (0–1 pistettä)

enäisyys

4. hampitsivat (0–1 pistettä)

hampita

5. leineessä (0–1 pistettä)

leine

Tehtävä 2.6

Lue Tanja Aitamurron mielipideteksti (aineisto-osiossa) ja vastaa kysymyksiin tekstistä *omin sanoin*. Kirjoita kokonaisia lauseita. (0-13 pistettä)

1. Mikä tekee saamelaisista erityisen ryhmän Euroopassa? (0-2 pistettä)

Euroopassa on vain yksi alkuperäiskansa, ja se on saamelaiset.

2. Kirjoittajan mukaan suomalaiset tietävät vain vähän saamelaisista. Kerro 3 asiaa, joita suomalaiset eivät usein tiedä. (0-4,5 pistettä)

3 asiaa seuraavista: Suomalaiset eivät tiedä, kuinka monta saamelaiskieltä Suomen alueella puhutaan, mitä Saamenmaalla tai alkuperäiskansalla käsitetään tai saamelaisten perinteisistä elinkeinoista, kuten kalastus, poronhoito tai käsitöiden teko. Suomalaiset eivät myöskään aina tiedä, että saamelaista kulttuuria on yritetty hävittää Suomessa.

3. Mistä YK:n ihmisoikeuskomitea antoi huomautuksen Suomen korkeimmalle hallinto-oikeudelle (KHO)? (0-2 pistettä)

KHO loukkasi saamelaisten oikeuksia, kun se määritteli saamelaisiksi sellaisia ihmisiä, joita saamelaiskäräjät eivät olleet pitäneet saamelaisina. Nämä henkilöt saivat myös äänestää saamelaiskäräjien vaaleissa.

4. Mainitse kolme keinoa, joiden avulla suomalaisten tietämys saamelaisista voisi kirjoittajan mukaan lisääntyä. (0-4,5 pistettä)

Opetussuunnitelmissa ja -materiaaleissa pitäisi olla enemmän tietoa saamelaisista. Lisäksi saamelaisuudesta pitäisi puhua koulussa myös muilla kuin äidinkielen oppitunneilla, esimerkiksi historian tunnilla. Virkamiesten pitäisi tuntea paremmin saamelaista kulttuuria.

Tehtävä 2.7

Aitamurron tekstissä on alleviivattuja sanoja. Ehdota toista ilmausta, joka sopisi merkityksensä puolesta kontekstiin. (0-6 pistettä)

1. aika ajoin

silloin tällöin; joskus; toisinaan; välillä; ajoittain

2. hätkähdyttää

yllättää; jää mieleen

3. poikkeuksetta

ilman poikkeusta; aina

4. ei ole kyennyt

ei ole pystynyt; ei ole voinut

5. hiljattain

vähän aikaa sitten; jokin aika sitten; äskettäin

6. on kohennettava

on parannettava/lisättävä/vahvistettava; täytyy/pitää lisätä/parantaa/kohentaa/vahvistaa